

Sammenfattende redegørelse om miljøvurdering af Kommuneplantillæg nr. 74 for Søndersøparken

1. Indledning og baggrund

I forbindelse med endelig vedtagelse af Kommuneplantillæg nr. 74 for Søndersøparken skal myndigheden ifølge Lov om Miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) LBK 973 af 25/06/2020 udarbejde en sammenfattende redegørelse i henhold til § 13, stk. 2. Der skal redegøres for følgende:

- hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
- hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
- hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

Baggrunden for forslag til kommuneplantillæg

Region Midt ønsker en ændring af anvendelsen for området mellem Ll. Sct. Mikkels Gade og Søndersøparken i Viborg med henblik på opførelse af et nyt psykiatrisk hospital. Derfor har Viborg Kommune igangsat planlægningsarbejdet med at udlægge et nyt område til offentlig service. Det er vurderet, at der yderligere kræves en ny lokalplan for området, hvis projektet skal kunne realiseres.

2. Hvordan er miljøhensyn integreret i planen?

Miljørapporten er gennemført sideløbende med udarbejdelse af planforslaget.

På grundlag af miljøvurderingerne vurderes det samlet set, at kommuneplantillæg nr. 74 vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet for emnerne:

- Byarkitektonisk værdi – Visuel påvirkning (nærzone),
- Kulturarv og arkæologiske forhold,
- Støj og vibrationer – Støj,
- Støj og vibrationer – Vibrationer og
- Trafikafvikling/-kapacitet – Luftkvalitet og støj.

For de øvrige miljøpåvirkninger, der er vurderet nærmere, vurderes det at påvirkningerne af miljøet er begrænsede eller uvæsentlige.

Byarkitektonisk værdi

Der er i forbindelse med udarbejdelsen af kommuneplantillægget udarbejdet visualiseringer af udpegede fotostandpunkter, som viser, at planforslaget medfører en visuel påvirkning på nærzonen, hvor byggeriet med sin højde og volumen bidrager til en væsentlig forandring i det ellers flade, åbne og grønne område. Byggeriet vil i nærområdet have en væsentlig visuel påvirkning på grund af den øgede højde og det øgede omfang, men en moderat om end vedvarende påvirkning idet byggeriet opføres i et tættere bebygget område. Det vurderes også at byggeriet vil have visuel påvirkning på de omkringliggende områder, som mister udsyn til Søndersø. Derimod forventes ingen visuel påvirkning på fjernzonen (de sønære dele af byzonen).

Kommuneplantillægget indeholder bestemmelser/retningslinjer, som skal bidrage til at skabe et byggeri, der er visuelt tilpasset det eksisterende bymiljø, med forholdsvis høje bygninger og store bygningsvolumener samt Søndersø.

Kulturarv og arkæologiske forhold

Dele af området har i 1977 været udgravet i forbindelse med anlægsarbejder og der er derfor allerede kendskab til en række kulturarvs- og arkæologiske fund i området i dag. Blandt andet er ruiner af Sct. Mikkel's Kirke beliggende under og uden for den stående bygning på Ll. Sct. Mikkel's Gade 18. Området er derfor underlagt en arealfredning, og det er Viborg Museums vurdering, at der er risiko for yderligere forekomster af ukendte fortidsminder, særligt i den sydlige del.

Området er udpeget som kulturarvs-areal af national betydning af Slots- og Kulturstyrelsen og en ændring kræver derfor dispensation fra Slots- og Kulturstyrelsen. Det vurderes, at miljøpåvirkningen kan være væsentlig. Det er en forudsætning for projektets tilvejebringelse, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse. Den arkæologiske forundersøgelse planlægges at blive foretaget i løbet af 3. kvartal 2021.

Oversvømmelse, erosion og LAR

Specielt de lavere områder omkring Sct. Jørgens Vej og videre ned af Søndersøparken forbi den eksisterende Regionspsykiatri samt området mellem Søndersøparken og Søndersøstien, er i risiko for oversvømmelse. Forebyggende vil den nederste etage på det nye psykiatrihospital blive anlagt som parkeringskælder. Dermed kan befæstelsesgraden og risikoen i forbindelse med en eventuel ekstrem regnhændelse begrænses.

Rester fra bildæk, olie og brændstof samt belæggninger på tage og gader m.m. vil med regnvandet transporteres væk via regnvandsledningerne, der fra Søndersøparken ender ude i Søndersø. Etablering af parkeringskælder frem for udendørs parkeringsarealer vil begrænse dette. Ud over den hydrauliske effekt har LAR-løsninger også effekt i forhold til omsætning af miljøfremmede stoffer.

En samlet vandhåndteringsplan for området, vil kunne afklare mulighederne for på nyttiggørelse, lokal afledning og mulighederne for, at regnvand kan indgå rekreativt i byrummet.

Støj og vibrationer

Trafikken omkring det nye Hospital ved Ll. Sct. Mikkel's Gade er betragtelig. Vejstøj vil øges med etablering af et nyt psykiatrisk hospital. Op til 9 dB over grænseværdien er udregnet for facaderne på det nye psykiatriske hospital, hvor de er tættest på Ll. Sct. Mikkel's Vej.

Der forekommer helikopterflyvning til og fra hospitalet, der kumulativt vil forstærke støjgenen.

Støjproblematikken fra vejtrafik i området vurderes at kunne løses, hvis der på facader, hvor grænseværdien er overskredet, anvendes vinduesløsninger, der kan håndtere det forhøjede støjniveau.

Trafikafvikling/-kapacitet

Ll. Sct. Mikkel's Gade er en primær trafikvej, og fremkommelighed har høj prioritet. Trafikken er allerede betragtelig og en dårlig trafikafvikling kan have betydning for både luftkvalitet og støj. Trafikafviklingen i to kryds ved Ll. Sct. Mikkel's Gade / Brøndumsvej og rundkørslen ved Ll. Sct. Mikkel's Gade og Sct. Jørgens Vej er modelleret i to scenarier, der begge viser, at med

et nyt psykiatriske hospital kan trafikken ikke afvikles tilfredsstillende i rundkørslen i 2036. Der vil i de daglige spidsbelastningssituationer være lange gennemsnitlige forsinkelser samt kødannelse.

Lysregulering som alternativ til rundkørslen vil kunne afværge denne situation.

Jordforurening

Hele arealet inden for kommuneplantillægget er områdeklassificeret med krav om analyse, hvis der skal flyttes jord.

Midlertidige grundvandssænkninger i forbindelse med byggeriet kan medføre risiko for spredning af forurening fra grunde både indenfor og uden for kommuneplantillæggets område. Inden for området er der omkring en tidligere sygehusrenserigrund konstateret et forurenede areal på 1.709 m². Arealet er V2 kortlagt under F0, hvilket betyder, at forureningen ikke udgør en risiko for sundhed og indeklime i den eksisterende bolig.

3. Hvordan udtalelser fra offentlighedsfasen er taget i betragtning

Forslaget til kommuneplantillæg nr.74 har været i offentlig høring i perioden 1. juli 2021 til 30. august 2021.

I løbet af offentlighedsfasen indkom der 4 høringssvar heraf ét fra Viborg Stiftsøvrighed og tre fra borgere.

Høringssvarene handler om følgende emner:

A. Parkering

Der er forslag om, at der i det nye byggeri sørges for P-muligheder til alle sygehusets arbejdspladser i Søndersøparken.

B. Bebyggelsens omfang og udseende

Der er anbefaling om, at der arbejdes på at skabe et sammenhængende og ensartede bybillede med en ny bebyggelse, der i form, størrelse og materiale vil indgå harmonisk sammen med det historiske centrum, så kirkerne fortsat opleves som markante historiske pejlemærker i den historiske bymidte.

C. Center for Mestring

Der udtrykkes bekymring for, hvordan Center for Mestring passer ind i planlægningen.

D. Trafik

Der er forslag om at lukke for gennemkørsel på Søndersøparken eller etablere vejbumpe og ensretning.

E. Støj

Der udtrykkes bekymring for vibrationer i det eksisterende byggeri i området i forbindelse med nedbrydning og byggearbejdet, samt bekymring for trafikstøj.

De indkomne høringssvar fra offentlighedsfasen giver ikke anledning til ændringer i kommuneplantillægget eller i miljørapporten. Men bemærkningerne om byggeriets udformning og trafikafvikling tages med i den videre planlægning af området.

4. Alternativer

Lovens krav til alternativer er først og fremmest et krav om at beskrive 0-alternativet dvs. den situation, hvor planen ikke vedtages. Det indebærer en fremskrivning af den udvikling, der må forventes i området uden de foreslåede planer, men inden for rammerne af eksisterende planlægning.

Der er til Kommuneplantillæg 74 ikke angivet andre alternativer til planen end 0-alternativet. Såfremt planen ikke gennemføres, må det forventes, at planområdet fortsat anvendes i henhold til eksisterende planlægning.

Den endelige plan er valgt, da det på baggrund af miljøvurderingen er fundet, at der ikke er uacceptable miljømæssige gener som følge af en realisering af kommuneplanens muligheder.

5. Overvågning

I henhold til § 12, stk. 4, i miljøvurderingsloven skal myndigheden overvåge de væsentlige miljøpåvirkninger af planens gennemførelse.

Der iværksættes ingen overvågningstiltag på nuværende tidspunkt, men det skal sikres at en kommende lokalplan tager hånd om de væsentlige miljøpåvirkninger planen vurderes at medføre.

Det er en forudsætning, at der foretages arkæologisk forundersøgelse inden anlægsarbejdet påbegyndes. På baggrund heraf vurderes det, at yderligere overvågning i forhold til kulturværdier, fund og fortidsminder ikke er påkrævet.